VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Tikram visuomenės vadui ne padėk[illegible] veikimą rūpi, bet kokiu žmogum tas veikimas jį p atį pad[illegible]

LII. METAI. 293 (584) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1938 M., GRUODŽIO-DECEMBER 23 D. KAINA 3 CENT.

New York Public Library 470 Fifth Ave.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ŠIANDIEN

Svečiai kada tamsiausia
Ne viskas sviestu tepta
Lenkija ir Sovietija
Liepoja — uostas Lietuvai?

VYT. ŠIRVYDAS

Amerikos lietuvio akys šiomis dienomis mato daug neramių žinių apie Lietuvą. Jo ausys išgirsta dar daugiau. Klaipėdos parubežių, regis, kabo juodas debesys, kuris nežinia ar pliš viską paskandindamas, ar išsieikvos derlingu lietumi.

Lietuvos viduje juda politinės spėkos, kurias, gali būti, šokdina svetimtaučio ranka. Neramu užsienyje, neramu ir viduje, tačiau, čia kaip tik geriausia prisiminti "Dėdės Tamo Trobelės" autoriaus tikslingus ir teisingus žodžius:

"Kada, regis, tave viskas spaudžia, kada niekas nesiseka, ir, regis, nebeišturėsi ilgeliau nei valandėlės, **nepasiduok,** nes kaip tik tada **neužilgo ateina** ir laikas ir vieta, kada įvyksta **permaina** geryn".

Jau keliais atvejais šioje skiltyje teko nurodyti, kad hitlerinė Vokietija **dar nėra** pilnas "bosas" Vidurio Europoje, Čekoslovakijos apgraužimo nežiūrint. Kada Anglijos parlamente vyriausybė buvo užklausta apie tariamas prekybines derybas tarp Vokietijos ir Lietuvos, kuriomis vokiečiai norėjo išstumti palankią Anglijos vietą Lietuvos užsienio prekyboje, tai vyriausybės vardu, anglas Butler atsakė, Anglija kovosianti už savo prekybą.

Pirmas šūvis, matyti, jau paleistas ir šūvis gana sunkus. Anglijos valdžia paskelbė skirsianti 75 milijonų svarų sterlingų (225 mil. dolerių) remti anglų užsienio prekybą. Vokiečiai čia plikarankiai, nes pinigų neturi.

Nekaip vyksta ir vokiečių planas apkarpyti Rumuniją, Lenkiją ir Sovietiją, imant Karpatų Ukrainą, ir padaryti nepriklausomą (bet vokiečių įtakoje) Ukrainą. Šios trys valstybės oficialiai pranešė Prancūzijai, kad jos kariaus, bet neduos savo valdomų žemių Hitlerio planui. Šie politiniai faktai lietuviui pravartu prisiminti, Europos politiką sekant.

Rimtas konservatyvinės pakraipos Londono žurnalas dėl Lenkijos susitarimo su Sovietija rašo:

"Šis 'draugiškas susitarimas' iššaukė nusistebėjimo ir kalbų. Jis patvirtina 1925 metais pasirašytą nepuolimo sutartį ir jos veikimą prailgina iki 1945 metų. Be to, susitarta padidinti prekybą ir 'teigiamai' išrišti visus esamus ginčus. Dabar peranksti pasakyti kokie bus vaisiai šio pagerėjimo lenkų ir rusų santykiuose. Priežasties tenka ieškoti Lenkijos nesutarime su Vokietija dėl Rusinijos ir Lenkijos bei Sovietijos susirūpinime ukrainietiška propaganda, kuri plinta iš autonominės Rusinų valstybės. Įdomu, kaip Rumunija į šitą susitarimą pažiūrės. Rusai laikosi šaltokai ir lyg netikėdami, bet visgi aišku, kad šitas žingsnis jos užsienio politikoje nesutinka su gandais, būk ji nori, ar tai visai iš Europos reikalų pasitraukti, ar susitarti su Vokietija ir atnaujinti Rapalo sutartį. Lenkai sako, šis susitarimas tai įrodymas bendrų pastangų gintis prieš vokiečių vajų Ukrainos klausimu. Visgi šis susitarimas įdomus ir meta keistos šviesos į vokiečiams prielankią pulkininko Becko politiką, kurią jis per penkius metus vedė. Vokietija, štai, pergalėtoja, bet Lenkija nuvaroma draugauti su Sovietija".

Įdomios šviesos į Klaipėdos įvykius mestų žinia iš Varšuvos tilpusi New Yorko Times, jei ji būtų teisinga. Sakoma, Kaune praplitę kalbos pasukti Lietuvos užsienio prekybą kitam uostui, kur politinė padėtis (reiškia, vėliau ir ekonominė) pastovesnė, negu Klaipėdoje. Matyti, sako, planai bręsta naudoti Latvijos Liepoją antrinę Lietuvos prekėms išeiga. Liepojos uostas puikesnis negu Klaipėda ir lengvai galėtų perimti dalį Lietuvos eksporto ir importo. Ir, sakoma, lietuviai jau susilaukę protestų iš Berlyno dėl šitokio plano! ....

Reiškia, vokiečiams nebūtų malonu, jei Klaipėda netektų Lietuvos prekybos.

ARGENTINA VĖL SUKLIUDĖ AMERIKAI PAN-AMERIKOS KONFERENCIJOJE

Naujasis planas per silpnas ir nesudarys reikalingo efekto Europos valstybėms

LIMA, Peru, gruodžio 22 d. — Vakar Argentinos delegacija, kuri iš pat pradžių kliudė Jungtinių Amerikos Valstybių delegacijai konferencijoje pravesti bendrojo apsigynimo planą, dabar netikėtai konferencijai įteikė savo pasiūlymą dėl Amerikos žemyno valstybių bendrojo apsigynimo, kuris Jungtinėms Valstybėms nepriimtinas. Dėl to Argentinos plano konferencijoje kilo triukšmas ir kai kurių valstybių delegatai išmėtinėjo amerikiečiams, kad jie nemokėjo išnaudoti progos ir davė Argentinai laiko Amerikos pasiūlymą pakeisti savu. Bendrojo apsigynimo planas buvo faktinai taikomas Europos valstybėms, kaip įspėjimas, kad Amerikos žemyno valstybės yra vieningos ir bet koks svetimų idėjų skleidimas Amerikoje nepageidaujamas. Dabar, atrodo, kad šį planą reikės žymiai pakeisti ir jis nustos savo vertės ir nesudarys reikšmingo efekto.

EUROPOJE VIS DAR SIAUČIA DIDELI ŠALČIAI

LONDON, gruodžio 22 d. — Anglijoje ir kituose Europos kraštuose vis dar siaučia dideli šalčiai. Europos metereologijos biurai pranašauja, kad Kalėdų švenčių metu Europoje gali siausti didelės sniego pūgos.

PERKŪNAS TRENKĖ Į VATIKANO RŪMUS

ROMA, gruodžio 22 d. — Vakar Romoje siautė didelė perkūnija, kurios metu perkūnas smarkiai trenkė į popiežiaus rūmus. Nuo trenksmo sudūžo net 50 langų ir popiežius smarkiai sukrėstas. Perkūnija tęsėsi apie pusę valandos.

Artistė. — Prancūzų artistė Annabella, kuri, sakoma, ištekės už filmų artisto Tyrone Powers. Abu lankosi Brazilijoje.

BUVUSIŲ RUSIJOS TREMTINIŲ KAIMAS

VAINUTAS. — Po didžiojo karo iš Rusijos sugrįžo daug buvusių tremtinių šeimų. Tie, kurie nebegalėjo atgauti savo žemės jos gavo iš Krapovičių buvusių dvarų. Iš 20 tokių šeimų sudarytas kaimas, pavadintas Tremtiniai. Tremtiniai savo ūkiuose gražiai susitvarkė. Pasistatė gražius trobesius, vidų gražiai įsirengė. Gražūs ir gyvuliai, puikiai dirbami laukai. Ten, kur kurią mašiną pirkti neįstengia vienas ūkininkas, penkasi susidėjęs visas kaimas. Jų ir jaunimas yra pavyzdžiu visai apylinkei.

Į Klaipėdą pargabentas naujas didelis laivas "Panevėžys"

KLAIPĖDA. — Į Norvegiją išvyko Lietuvos jūrininkai pargabenti naujai pirktą laivą, kuris pavadintas "Panevėžio" vardu. Naujojo laivo įgula yra kiek didesnė, negu Lietuvos laivų. Įgulą sudarys 21 asmuo. Laivas "Panevėžys" yra 10% didesnis už dabartinį Lietuvos laivą "Kauną". Šis laivas statytas 1928 m. Oslo dokuose. Laivą, kaip jau anksčiau buvo pranešta, pirko "Lietuvos Baltijos Lloydas".

SENOS LIETUVIŲ ĮMONĖS SUKAKTUVĖS

MARIJAMPOLĖ. — 1908 metais Marijampolėje įsteigtoji žemės ūkio draugija, "Žagrė" jau prieškariniais laikais buvo labai išplėtusi savo veiklą. Ji steigė ūkininkų reikalams parduotuves visam Suvalkų krašte; rūpinosi ir švietimu bei kultūros reikalais. Po karo, visur įsisteigus daug kooperatyvų, "Žagrės" veikla susiaurėjo. Dabar, minėdama 30 metų sukaktį, draugija pagyvino savo veiklą. Dabar steigia mechaninę kepyklą, kuri aprūpins duona vietos kariuomenės įgulą ir visą miestą. Draugija ruošiasi savo 30 metų jubiliejų tinkamai paminėti, nes tai yra vienas seniausių Lietuvos kooperatyvų.

KINAI PASKOLAS SUNAUDOS KARO IR EKONOMINIAMS REIKALAMS

ČUNGKIN, Kinija, gruodžio 22 d. — Kinijos Ministras Pirmininkas H. H. King vakar pareiškė spaudos atstovams, kad gauta iš Jungtinių Amerikos Valstybių $25,000,000 paskola ir iš Anglijos gauta $10,000,000 paskola ir kreditai bus sunaudoti nutiesti naujus kelius ir geležinkelius, kurie jungs dabartinius Kinijos centrus su vakarine Kinija, kur nėra reguliaraus susisiekimo. Dalis tų pinigų bus sunaudota žemės ūkio mašinoms pirkti Amerikoje ir Anglijoje, automobiliams ir geležinkeliams reikalinga statybos medžiaga. Tas, žinoma, pagelbės Kinijai sekmingiau kovoti prieš Japoniją. Visa medžiaga statybai bus perkama iš Amerikos ir Anglijos.

ŠNIPAI SULAIKĖ FRANKISTŲ PUOLIMĄ

HENDAYE, Prancūzija, gruodžio 22 d. — Korespondentai iš frankistų Ispanijos praneša, kad vyriausybininkų šnipai sulaikė frankistų puolimus prieš vyriausybininkus. Puolimai buvo numatyti prieš pačias Kalėdų šventes. Esą, frankistai jau buvo pasiruošę tam puolimui, bet tuo pačiu metu patirta, kad vyriausybininkų šnipai žino visus frankistų puolimo planus, o be to pačių frankistų tarpe yra karininkų, kurie ruošia sukilimą prieš generolą Franco.

Po tokių pranešimų frankistai tuojau davė įsakymą puolimą atidėti ir sulaikyti visus įtariamus neištikimybėje karininkus. Sulaikyta 765 karininkai, o du pulkininkai sušaudyti. Visa tai įvyko Burgos mieste, frankistų sostinėje.

Pernykščio Klaipėdos rekordo jau nėra

KLAIPĖDA. — Pernykščiai metai Klaipėdos uostui buvo rekordiniai — įplaukusiųjų laivų atžvilgiu. Tačiau tas rekordas jau "nuneštas", ir tai dar ne visai pačioje metų pabaigoje. Pernai per visus metus įplaukusiųjų laivų skaičius siekė 1,414, šiemet gi, jau siekė 1,425. Iki gruodžio 31 dienos tas skaičius, be abejo, dar gerokai padidės. Tokiu būdu šie metai laivininkystės srityje Klaipėdos uostui vėl bus rekordiniai.

Juozas Urbšys
Lietuvos Užsienių Reikalų Ministras

Ginkite savo kraštą, sako Kanados lietuviai

KAUNAS. — Lietuvių kovos už savo teises pajūryje balsas girdimas visame pasaulyje. Šiomis dienomis Klaipėdos Lietuviškųjų Organizacijų Komitetas gavo laišką su čekiu net iš Kanados (Vancouverio). Lietuvos tautietis A. J. Karalius rašo:

"Brangūs broliai klaipėdiškiai. Iš spaudos patyriau apie Jūsų kovas dėl savo teisių Klaipėdos krašte. Svetimieji vartodami smurtą ir paneigdami teisę, nori Jus įbauginti. Ramiai bet tvirtai ginkite savo teises, o galutinis laimėjimas bus Jūsų. Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būti. Mūsų mintys su Jumis visuomet, o ypatingai šiandien. Čia pridedu ir brolišką auką 25 dolerių sumoje Jūsų reikalams".

A. J. Karalius Kanadoje gyvena jau labai seniai. Jis yra buvęs Kanados kareivis.

Skandinavija pasirašė karo laivyno sutartį su Anglija

LONDON, gruodžio 22d. — Vakar keturios Skandinavijos valstybės: Norvegija, Švedija, Danija ir Suomija pasirašė karo laivyno sutartį su Anglija. Šia naująja sutartimi prailginama 1936 metų sutartis, kuri reguliuoja karo laivyno pajėgas ir kurią 1936 metais pasirašė Anglija, Prancūzija ir Jungtinės Amerikos Valstybės.

Trockis, kuris vis dar gyvena Meksikoje, pranašauja, kad netrukus Amerikoje įvyks revoliucija.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

BERLIN, gruodžio 22 d. — Associated Press žinomis, Vokietijos Fuehreris Hitleris asmeniniai tarsis su Lietuvos Užsienių Reikalų Ministru Juozu Urbšiu Klaipėdos krašto reikalu. Derybos įvyks Berlyne tuojau po naujų metų.

VILNIUS, gruodžio 20 d. — Neseniai įvykusiuose Vilnaus Krašto savivaldybių rinkimuose Švenčionių apskrities 18 seniūnijų tarybininkais bei padėjėjas išrinkti 159 lietuviai, o gudų, rusų, žydų ir lenkų kartu išrinkta tik 68.

KLAIPĖDA, gruodžio 20d. — Lietuvius Klaipėdos Krašto Seimelyje atstovaus dr. Trukanas, dr. Anysas, Kybrancas ir dr Pajaujis. Po rinkimų vokietininkų išsišokimai aprimo.

KLAIPĖDA, gruodžio 21 d. — Darbininkai ir amatininkai nutarė vokietininkų nužudytam lietuviui Jonušiui pastatyti paminklą.

KAUNAS. — Gruodžio 17 d. į Berlyną atvyko naujai paskirtasis Lietuvos pasiuntinys ir įgaliotas ministras gen. štabo ats. pulk. Škirpa.

KAUNAS. — Gruodžio 19 d. į Pietų Afriką išvyko generolas Nagius aplankyti lietuvių kolonijų.

ANGLIJA SKIRIA $93,000,000 SAVO PILIEČIŲ APSAUGOS REIKALAMS

Už tuos pinigus numato statyti plienines priešbombines slėptuves

LONDON, gruodžio 22 d. — Vakar vakare Anglijos vyriausybė paskelbė, kad pasiruošusi išleisti $93,000,000 pastatyti visuose miestuose plienines priešdujines ir priešbombines slėptuves, kuriose sutilps apie 20,000,000 žmonių. Spauda ir radijo dabar varo Anglijoje kampaniją, kad prie kiekvienų namų būtų įtaisyta slėptuvė. Privatiniai asmenys, kurie savo pinigais gali tokias slėptuves įrengti gauna valdžios ekspertų patarimus ir slėptuvių projektus.

Anglijos liberalai ir darbiečiai sako, kad jeigu Chamberlaino politika veda Europą į neišvengiamą karą, tai ta pati valdžia turėtų dabar pasirūpinti Anglijos didmiesčių gyventojus, kurie savo lėšomis negali įsirengti slėptuves, išvežti kur nors į kalnus ir ten juos apgyvendinti, ypač bedarbius, kurie nežiūrint kur gyventų, gyvena iš bedarbių apdraudos pašalpos.

Kai kurie vokiečiai, Prancūzijos piliečiai atsisako stoti į Prancūzijos kariuomenę atlikti privalomą karo tarnybą.

BLUMAS LANKYSIS AMERIKOJE

PARIS, gruodžio 22 d. — Buvęs Prancūzijos Ministras Pirmininkas Leon Blum, Prancūzijos socialistų vadas, po naujų metų žada su savo sūnum aplankyti Jungtines Amerikos Valstybes. Ta proga jiedu Amerikoje aplankys keletą miestų ir studijuos kai kurias ekonomines ir valdžios organizacijas.

Randa mūro namų pamatus

VAINUTAS. — Vainuto miestelio plote labai daugelyje vietų randama mūro pamatų likučių. Kai kur jų visa grandinė. Miestelėnų daržai pilni plytų. Čia randama taip pat senų pinigų ir kitų dalykų. Senieji gyventojai pasakoja čia senovėje buvus didelį Grunavos miestą, kurį karai sunaikinę. Dėl tos "vainos" esąs ir miestelis Vainutu pavadintas.

Dovanojo anglų teisėjų įžeidėjui

LONDON, gruodžio 22 d. — Prieš keletą dienų vienas Londono gyventojas buvo nubaustas šešias savaites kalėti už mėtymą pamidorų į du teisėjus dėl to, kad jie bylą išsprendė jo nenaudai. Dabar nubaustasis atsiprašė teisėjų ir prieš Kalėdų šventes atleistas nuo bausmės. Išeidamas iš kalėjimo kaltininkas prižadėjo, kad ateityje teisėjų nemėgins įžeidinėti.

Vakar rezignavo Rumunijos Užsienių Reikalų Ministras Perescu Comnen, o į jo vietą pakviestas laikraštininkas Grigore Gafencu, kuris jau keletą metų ragina Rumuniją užmegsti artymesnius santykius su Prancūzija.

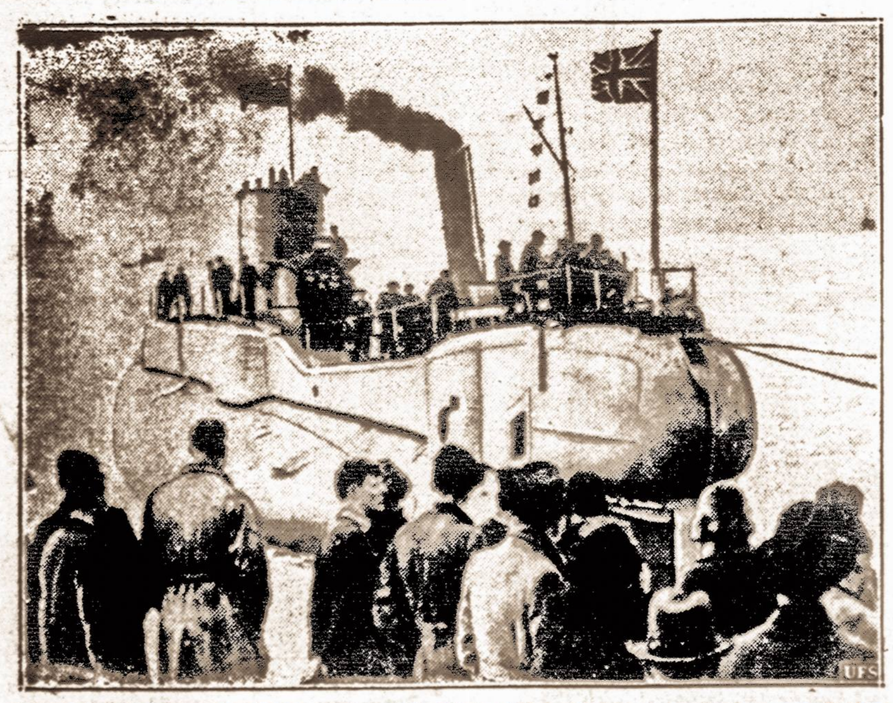

Naujas anlų povandeninis laivas. — Nežiūrint Chamberlaino susitarimo su Hitleriu ir "taikos politikos", Anglija smarkiai ginkluojasi. Šiomis dienomis Birkenhead, Anglijoje nuleistas į vandenį naujas povandeninis karo laivas. Tokių laivų statoma ir daugiau.

ORAS

Numatoma: Didėjantis debesuotumas ir kylanti temperatūra.

Saulė teka 7:17, leidžiasi 4:32. Dienos ilgis 9 val. 13 min.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:	
Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje	
Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smitrus — Vedėjas.
S. E. Vitaitis — Redaktorius

KATALIKŲ NUTARIMAS VILNIAUS REIKALAIS

Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos Tarybos sekr., p. L. Šimutis, skelbia, kad šio katalikų veiklos centro suvažiavime, įvykusiame gruodžio 15 d., Pittsburgh, Pa., visu rimtumu svarstyti Klaipėdos krašto ir Vilniaus vadavimo reikalai. Sako, vienu ir kitu reikalu bus išleistas į visuomenę Tarybos priimtas atsišaukimas. Nemačius to atsišaukimo, peranksti daryti galutinas išvadas apie katalikų vadų nutarimus tais visai tautai bendrais reikalais.

Tačiau katalikų tarybos sekretorius sako: "Tuo tarpu galima pranešti visuomenei, kad Taryba nutarė Vilniaus atvadavimo darbus gyvai dirbti per Federacijos centrą, skyrius ir apskričius". Tokis pareiškimas sakyte sako, kad katalikų vadai nutarė Vilniaus vadavimo darbą dirbti neišeidami iš partinių rėmų. Jei ištikro taip yra, tai reikštų, kad užkirstas kelias bendram Amerikos lietuvių veikimui Vilniaus vadavimo reikalais.

Nesinorėtų tikėti, kad katalikų vadai, tokiu rūsčiu Lietuvos gyvenimo momentu, būtų nepajėgę iškilti virš savo partinių ambicijų taip svarbiu ir visai tautai bendru reikalu, kaip Vilniaus vadavimas. Taigi jei aukščiau pacituotas pareiškimas ne pilnai katalikų vadų nutarimą nusako, tai linkėtina, kad kuogreičiausiai būtų paskelbtas pilnas to nutarimo tekstas. Tuomet Amerikos lietuvių visuomenė žinos, ar galima tikėtis bendro darbo su katalikais Vilniaus vadavimo reikalais, ar ne.

Jei pasitikrins, kad katalikų vadai apsiribojo vien partiniu veikimu Vilniaus vadavimo klausimu, tai tautinei ir nepartinei Amerikos lietuvių visuomenei priseis neatidėliojant organizuoti Vilniaus Vadavimo Sąjungos centrą. Šio visai tautai svarbaus ir bendro darbo negalima palikti siauruose partiniuose rėmuose. Į Vilniaus vadavimo darbą turi būti įtraukta visa Amerikos lietuvių visuomenė, kuriai rūpi amžinosios Lietuvos sostinės atvadavimas iš lenkų vergijos.

Būtų labai apgailėtina, jei prisieitų Vilniaus vadavimo darbą organizuoti į atskirus centrus. Tas, aišku, sudarytų tam tikrų netikslumų, gal net ir vaidų atsirastų to svarbaus darbo atskiruose frontuose. Kol Amerikos lietuvių srovinę veiklą Vilniaus vadavimo darbuose jungė bendras centras Lietuvoje, tai buvo kitas klausimas. Bet kuomet to darbo centras prisieina sudaryti Amerikos lietuvių gyvenime, tai srovinis pasiskirstymas yra aiškiai nenaudingas.

TREMTINIŲ MIESTE

(Įspūdžių žiupsnelis iš Lydos)

Seniai važiavau traukiniu. Net pasiilgau kelionės. Vis. mat, įvairumas, nauji įspūdžiai. Todėl daug anksčiau pasikėliau, bijodamas pavėluoti į traukinį, kuris paprastai niekuomet nelaukia pavėlavusių keleivių, nesidairo, ar dar kas nors neskuba. Atėjo laikas, suprunkštė, lyk na travistas" arklys, mėgindamas vežimo sunkumą ir, kaskart labiau įsismagindamas, nulėkė tolyn. Dar minutė, kita ir miesto vaizdą pakeitė nuobodi, slėgianti rudens gamta, sunkiai užgulusi ant pilkuojančių pirkių, šalnos nualintų medžių, vandens užsemtų pievų ir pajuodavusių laukų.

Vakar Vilniuje snigo ir tai drėbė gana apsčiai, kaip vištomis. Bet pirmojo sniego mieste ir pėdsakų nepaliko: nė viena nors ir gražiausia snaigė nepasidžiaugė nė minutės, tirpdama miesto purve ir žmonių mindžiojama. Kas kita už miesto. Laukuose ir tarp sausenių krūmokšnių vietomis baltuoja pirmas nors ir labai plonutis sniego sluoksnis, baltuoja ir džiaugiasi, kad čia jo nieks nemindo, nieks nenaikina, čia jį kartais tik piktas rudens vėjas sumaišo su nuvytusia ir pageltusia žole.

Žiūriu į niūrą rudens gamtos vaizdą ir keistai jaučiuosi, galėdamas nors trumpam laikui pamiršti miesto purvą ir jo mėgėjus, o traukinys lekia galvatrūkčiais vieno miesto link. Kokio? Dar 19 amžiuje vienas mūsų poetas Gimžauskas apie tą miestą rašė:

"Paveizdėjus ant tų mūrų
Kaip gi liūdna širdžiai mano!
Juk tai pilis Gedimino
Juk tai jisai ją pastatė:
Ko tie mūrai nebežino,
Ko tie mūrai nebematė".

Gražus eilėraštis ir labai ilgas. (Čia pacitavau pirmus du posmus). Parašė jį lietuvio ranka, diktavo jį mylinčio savo kraštą lietuvio širdis.

Šiandieną tasai miestas, kurio pačiame viduryje riogso gar sios senovėje Gedimino pilies griuvėsiai, turi 26,250 gyventojus. Statistikos daviniai rodo, kad visame mieste nėra nė vieno lietuvio. Ar iš tikro nėra, ar neužsirašė—sunku būtų patikrinti.

Tai Lydos miestas, kurio pur vinomis gatvėmis skubu į teismo rūmus paklausyti lietuvių bylų.

Salėse suoluose sėdi visokio luomo ir amžiaus žmonių. Visi yra tą dieną teismo pašaukti, kiti taip sau atėjo pasiklausyti įdomesnių politinių bylų, daugiausia mūsų tremtiniai.

Teismo pirmininkas, perskaitęs kaltinamąjį aktą, klausia, ar sėdinti kaltinamųjų suole lietuvė prisipažįsta prie kaltės.

—Neprisipažįstu, — skamba kaltinamosios atsakymas.

—Tai gal paaiškinsite.

—Vedžiau skaityklą iki 1936 metų. Uždarius ją policija paėmė visas knygas. Persikėlus gyventi į kitą kaimą, ir čia buvo uždaryta skaitykla. Policija, peržiūrėjusi knygas, dalį jų paėmė, likusias buvęs skaityklos vedėjas atnešė pas mano vyrą, kuris buvo skyriaus pirmininkas. Knygos buvo sukrautos į vieną vietą ir laukėme progos nuvežti Draugijos centrui. Bet netrukus vėl buvo krata, vėl paėmė knygų dalį ir už tai sudarė bylą.

—Ar tai viskas?—klausia teismo pirmininkas.

—Viskas, — atsako kaltinamoji.

—Vaivadijos ekspertas yra?

Teismo kurjeris praneša, kad ekspertas iš Vilniaus neatvyko. Teismas po trumpo pasitarimo skelbia sprendimą, kuriuo byla atidėta. Į kaltinamųjų suolą antras asmuo. Už tokį patį prasikaltimą. Vėl tos pačios prokuroro ir gynėjo kalbos, vėl byla atidėta.

Būrys lietuvių, dalindamiesi įspūdžiais, netrukus išsipilame iš teismo salės. *A.*

LIETUVOS DROBĖS UŽSIENIAMS

Linai Lietuvos ūky seniau užėmė labai žymią vietą. Keleriais pokariniais metais užsieniuose linams, pakuloms ir sėmenims buvo aukštos kainos. Lietuva už savo eksportuojamus linus iš užsienių kasmet gaudavo po 70—80 milijonų litų. Paskui kainos labai krito, ūkininkai pradėjo mažinti linų pasėlių plotus, pajamos iš linų labai sumažėjo. Pastaraisiais metais linų ūkis vėl pradėjo atsigauti. Užsieniuose linams kainos šiek tiek pakilo. Ūkininkams jau apsimoka auginti linus, nors jie reikalauja labai daug darbo, kol paruošiami pardavimui.

Dabar Lietuvos sodžiuose jau mažai audžiama lininių audinių. Jau ir ūkininkai pradeda net baltiniams vartoti pirktinius audinius.

Linų eksportas nėra labai pelninga užsienio prekybos sritis. Jau yra ištirta, kad būtų daug pelningiau į užsienius parduoti ne linus, bet lininius audeklus ir verpalus. Tačiau iki šiol vietoje mažai buvo apdirbama linų. Iš eksportuojamų kasmet apie 18,000 tonų linų, vietoj apdirbama tiktai apie 3,000 tonų. Taigi susirūpinta plėsti linų apdirbimą, kad būtų galima daugiau eksportuoti į užsienius drobių, o ne linų. Lietuviškiems drobiniams audiniams esą nesunku rasti užsieniuose rinkų. Tokių gaminių Lietuvoje pirkti jau buvo pasiteiravimų iš Rumunijos, Vengrijos, Ispanijos, Pietų Amerikos ir kitų kraštų. Plungės didelis audinių fabrikas (Kučinskio-Pabedinskio) dabar dar praplečiamas, įsigyjama naujų mašinų lininiams audiniams. Fabrikas platesniu mastu gamins lininius audeklus ir juos eksportuos į užsienius. Jeigu šitas užsimojimas duos gerų vaisių, tai bus stengiamasi kuo daugiausia linų perdirbti į drobes ir verpalus ir juos eksportuoti. Toks linų perdirbimas padidintų Lietuvos eksporto sumas ir suteiktų naujo darbo darbininkams.

Lietuvos universiteto profesoriui rašytojui Vincui Kreveiui-Mickevičiui Latvijos universitetas iškilmingai įteikė savo garbės daktaro diplomą už nuopelnus lietuvių tautosakai.

KODĖL AMERIKIEČIAI PAMATO NEVIENODĄ LIETUVĄ

Nepriklausomoji Lietuva užsienio lietuviams yra tapusi lyg arabams Meka, ir jie stengiasi ar bent svajoja aplankyti savo gimtąjį kraštą; net jaunimas, svetur gimęs ir augęs, mielai važiuoja aplankyti savo tėvų žemę. Ir Lietuva kasmet susilaukia brangių užsieniečių, daugiausia amerikiečių, svečių. Sakysim, šiemet buvo atvažiavę apie tūkstantis asmenų. Visi jie godžiai žiūri ir klauso, kaip atrodo ir gyvena jų svajotoji šalis. Jie žino, kad sugrįžę į užjūrius, jie giminių, draugų, pažįstamų ir nepažįstamų bus klausinėjami, kas girdėti "krajuje". Kai kurių sugrįžusių žymesnių pasiklausyti net ruošiami baliai bei šiaip susirinkimai. Ir laimingi tie, kurie moka ir turi ką pasakoti, nes jiems klausytojų niekada nestinga. Šitokie pasakojimai ir pasakotojai yra labai reikšmingi išeivijos suartinimui su jos senąja tėvyne ir palaikymui joje susidomėjimo: Lietuvos reikalais.

Tačiau svarbu, kad pasakotojai savo gausingiems klausytojams nupieštų tikrą Lietuvos vaizdą, kad jie bešališkai nušviestų įvykius bei gyvenimo reiškinius.

Iš pasikalbėjimų su amerikiečiais Lietuvoje, iš spaudos aprašymų ir iš jų pasakojimų Amerikoje gauna gana keistą įspūdį, kad jie labai nevienodą pamato Lietuvą ir kartais labai skirtingai apie ją pasakoja ar rašo. Čia nekalbama apie Lietuvos politinę santvarką. Ją kiekvienas savaip vertina, pagal savo politines pažiūras bei nusistatymus. Bet atrodo, kad vienodesnė turėtų būti užsieniečių lietuvių pažiūra į Lietuvos ekonominį ir kultūrinį gyvenimą bei šiaip įvairius gyvenimo reiškinius. Tuo tarpu vieni randa Lietuvoje netikusius, nemandagius valdininkus, visur mato purvą, nepatenkintus žmones, blogus kelius ir kitas negeroves. Kiti vėl viską mato iš šviesios pusės: gerus kelius ir susisiekimą, puikius pastatus, visur gerą tvarką, mandagius pareigūnus, patenkintus žmones ir šiaip visokeriopą pažangą.

Tokiam skirtingam Lietuvos gyvenimo nušvietime dažniausiai negalima įžiūrėti pasakotojų blogos valios. Jie nuoširdžiai pasakoja, ką matė ir girdėjo. O vienodas vaizdas jiems susidarė, kad viešėdami tėvynėje vieni daugiau, kiti mažiau matė ir prisiklausė įvairių kalbų. Vieni amerikiečiai lietuviai savo viešėjimo laiką Lietuvoje pralejdžia vien gimtąjam sodžiuje, tarp savo giminių bei kaimynų ir teaplanko vieną kitą gretimą parapiją. Čia jiems laikas praeina nuolatinėse vaišėse artimųjų tarpe (dažnai savo sąskaiton) ir pasikalbėjimuose apie kasdieninius reikalus bei rūpesčius. Ne be to, kad giminės ir artimieji nevengia brangiam užjūrių svečiui ir perdėtai pasiskųsti savo vargais bei bėdomis, stengdamies sumažinti amerikono širdį ir padidinti jo duosnumą...

Bet svarbiausias dalykas, dėl kurio užsieniečiai susidaro skirtingą dalykų supratimą, tai jų vertinimo mastas. Paprastai mes įvairius dalykus pažįstame ir vertiname palyginimais. Visada klaidingą gausime išvadą, lygindami nesuderinamus dalykus ar reiškinius. Palyginę tigrą su kate, rasime katę esant visiškai menką ir bejėgę, o tuo tarpu katė pelei yra tikras baubas ir siaubas. Panašiai atsitinka, kai amerikietis lietuvis Lietuvą bando lyginti su Amerika. Kai važiuo damas palyginti jau gana gerai patvarkytais Lietuvos vieškeliais prisimena 400,000 kilometrų Amerikos cementuotų plentų, tai jis pamato vien purvą ir sunkiai važiuojamą kelią. Bet kitaip tą vieškelį vertintų, jeigu pajėgtų įsivaizdinti, koks jis buvo dar prieš 15—20 metų ir kiek darbo padėta, kol vieškelis įgavo dabartinę išvaizdą. Lietuvos Žemės Banko, Pienocentro ir kiti panašūs rūmai, kurie yra laikinosios sostinės puošmena, palyginti su New Yorko Empire buildingu, bus gana menki pastatai. Lygiai nukentėtų Vytau to Didžiojo tiltas per Nemuną Kaune, jeigu jis būtų sugretinamas su pasauline įžymenybe Hudsono tiltu.

Gali būti skirtingų nuomonių ir apie tariamąją žmonių gerovę bei skurdą. Sakysim, kas matė išblyškusių vaikučių būrelius, bežaidžiančius New Jersey gatvių nuolatiniuose dūmuose ir dulkėse, tas galėtų tik džiaugtis sočių, raudonveidžių Lietuvos vaikų išvaizda ir jų gyvenimu gamtos prieglobsty ir švariam ore. Taip pat Kauno savivaldybės neištaigingos būtų kolonijos gyventojas negali pavydėti tiems savo bėdaliams broliams, kurie alkani šimtais nakvoja New Yorko nuošalinėse aikštėse...

Taigi amerikiečiai lietuviai, kurie lankėsi Lietuvoje, padarys gerą patarnavimą savo tėvynei ir užjūrių broliams, jeigu jie, pasakodami ar rašydami apie tėvų šalį, duos tikresnį jos gyvenimo įvairių reiškinių ir pažangos nušvietimą. Norėdami išvengti perdėtai tamsių spalvų ir vaizdų, jie turėtų stengtis Lietuvos gyvenimą ir jos pažangą vertinti, kiek tai įmanoma, iš palygimų to, kas šiandie Lietuvoje yra ir kas buvo prieš 10—20 metų. Žinoma, tą lengva padaryti tiems, kurie Lietuvą aplanko tam tikrais laikotarpiais, tokie asmenys lengviau gali padaryti palyginimus netolimos praeities su dabartimi ir pamatyti naujus laimėjimus bei pažangą. Tačiau netrūksta ir dabarties laiko įvairių reiškinių palyginimas pačioje Lietuvoje tiems asmenims, kurie čia apsilanko pirmą kartą ar po keliasdešimt metų nebuvimo. Tam pačiam Kaune, šalia gražių, nepriklausomosios Lietuvos laikais statytų, namų ir rūmų, galima matyti dar prieškarinių lušnų; greta megfaltuotų gatvių nuošaliau dar randama ir senoviško grubaus grindinio. Apie tūkstantis visam krašte puikių mokykloms naujų pastatų turi sau palyginimą skurdžiose mokyklose, tebesančiose menkose patalpose. Berods, jau beveik nėra su kuo lyginti dabartinius geležies — betono Lietuvos tiltus, nes jau retenybė kur nors rasti šios rūšies rutų ar net ir vokiečių laikų mizernus, trumpaamžius padarus. Geležinkeliais važiuo jant galima matyti, kokias puikias stotis ir stoteles stato Lietuva ir kokios jos buvo anksčiau, nes šių pastatų dar yra užsilikusių iš prieškarinių laikų. Ūkininkų pažangą galima matyti naujoviškuose ūkio padarguose bei mašinose, gražiuose gyvuliuose, o ypač daugelio išsikėlusių į vienkiemius ir naujakurių naujus, erdvius, šviesius, skarda, gontomis ar čerpėmis dengtais stogais trobesius lyginant su daugiausia neišskirstytuose kaimuose išsilikusiomis šiaudinių stogų bakūžėmis. O ką ir bekalbėti apie Lietuvos žmonių dvasinį gyvenimą, jų labai pakilusią apšvietą, susipratimą, kultūrinį bendradarbiavimą ir organizuotumą.

Taigi, norėdami visiškai suprasti ir įvertinti Lietuvos dabartinį gyvenimą, jos pažangą, pasiektus visose srityse laimėjimus, imkime tiems vertinimams tikrąjį ir beveik vieninteį mastą, lygindami dabartį su nors ir netolima praeitimi. Tada atsilankiusių brangių svečių amerikiečių lietuvių pasakojimai apie tėvų žemę bus daug vienodesni, tikresni, ir paaiškės, kad Lietuva sparčiai žengia pažangos, kultūros ir gerovės keliu. O jeigu jos gyvenimas yra kai kuriose srityse ir kiek atsilikęs, kiek yra pasivėlavęs Lietuvos įstojimas į laisvų nepriklausomų tautų šeimą.

VDV

Patenkintos. — Dvi jaunos moterys, kurias šis vyriškis vedė, tarpusavyje gražiai susitaiko ir patenkintos, kad gali vieną vyrą užlaikyti. Deja, policija į šį reikalą įsikišo ir "Saliamoną" suėmė, kaltindama jį daugpatyste.

ATIDAROMA LIETUVIŲ MOKSLO DR-JA VILNIUJE

Pastaraisiais metais, naikindami visus lietuvių viešuosius pasireiškimus Vilnijoje, lenkai buvo uždarę ir Lietuvių Mokslo Draugiją Vilniuje. Jos dideliam knygynui, muziejui ir kitai brangiai mokslinei ir istorinei medžiagai laikinai prižiūrėti lenkų valdžia buvo paskyrusi kuratorių. Mokslo Draugijos valdybos nariai visą laiką įvairiose aukštosiose lenkų įstaigose rūpinosi Draugijos atstatymo ir jos turto reikalais.

Dabar, kai jau yra kai kurių susitarimų dėl šalinimo kliūčių Lietuvos-Lenkijos santykiams, lenkai leidžia vėl veikti Lietuvių Mokslo Draugijai Vilniuje, tiktai draugija turės pakeisti savo pavadinimą, naujai persitvarkyti. Tai naujai lietuvių mokslinei draugijai bus perduotas visas uždarytosios Lietuvių Mokslo Draugijos turtas. Lietuvoje šitas lenkų valdžios žygis laikomas ženklu, kad lenkai eina prie savo politikos pakeitimo Vilniuje lietuvių visuomeninio bei tautinio veikimo atžvilgiu.

ŽIEŽIRBOS

Tėvynėje skaitant "išaiškinimus" apie Lietuvos užsienio diplomatiją, gauni aiškų supratimą, kad tenai, kas buvo ir yra veikiama, tai viskas išeina atbulai. Deja, tai vis, juk aišku, dėl stokos K. L. J. iniciatyvos!...

Šioje gadynėje, o tamsiųjų amžių "kultūros" obalsis: "Hitler has arrisen to regenerate Germany and through Germany's fulfillment, the human race." Šitas obalsis užhipnotizavo vokiečių tautos žmones tiek, kad jie neatsižvelgdami teisybės, padorumo ir humaniškumo, skubinasi jau ne prie Versailles taikos patvarkymo, bet prie Waterloo. Berods, ko greičiau, to geriau!...

Ne tik kad Amerikos bevaistinės aptiekos publiką stebina, bet ir jewelerininkai, nes, neseniai atsibuvusioje jų parodoje, nesimatė nė vieno brangakmenio. Pasirodo, kad ne taip lengva yra suprasti amerikiečių komercijinę kryptį — ar einama į progresą, ar atgal, tai yra klausimas?!

"Švariausias" žurnalistas labai džiaugiasi J.V.A. laisve, todėl, kad jis turi laisvę savo mintis pareikšti spauduoje ir tuom pačiu sykiu turi laisvę kitiems, "senos mokyklos" rašėjams tokią pat laisvę cenzūruoti. O viso skaniausia esą, tai "mesti į gurbą" suprantam, "senos mokyklos" rašytojų" raštus.

Tas tiesa. Ir matosi vietoje talpinti jaunos mokyklos savo brolių. Tamo ir Balčiūno, kurie nė nemirkčiodami, "brolišku sąžiniškumu" aprašo Lietuvos ūkininkų, bene "pažangiųjų brolių" "bevilčį" gyvenimą.

Kalbant apie spaudos laisvę ir sąžiniškumą kaip žurnalisto, čia prisimena "sąžiniškumas" ano kirmino, kuris žirnio ankštyje gulėdamas svajojo šiaip: "man čia užteks maisto ilgam amžiui, o dėl kitų, tai tegul nė žolė neželia".

Bet netrukus atėjo žirnių kirtėjas, su dalgiu, nukirto žirnį, ankštis sudžiuvo, išsiskėtė ir kirminas išskrito ant grynos žemės ir pastipo be maisto, kurį ūkininkas savo triūsu pagamino!

Bernadukas.

Pirmasis Chicagos požeminis geležinkelis. — Chicagoje šiomis dienomis pradėta kasti pirmas požeminis geležinkelis, kuris kainuos apie $40,000,000. Kasimo darbus atidaro Miesto Mayoras Kelly ir Vidaus Reikalų Sekretorius Ickes.

Kanados Lietuvių Gyvenimas

MONTREALO KRONIKA

Kalėdų Eglaitė vaikams bus uždegta gruodžio 26-tą (Kalėdų antrą dieną) 2 val. po pietų, parapijos salėje. Berniukams ir mergaitėms bus dalinama dovanos, tėvai bus vaišinami. Rengia VVS skyrius, kooperuojant klebonui Bobinui. Vakaro vedėjas A. Sakalas.

Naujų Metų sutikimo šokiai įvyks gruodžio 31 d., Ukrainų salėje. Rengia parapijos komitetas. Tikietai po 35 centus.

Policija rado nekaltu Martinkevičių, kuris Vaitiekūno automobiliu suvažinėjo senukę moterį. Nelaimė, sako, įvyko ne iš vairininko kaltės.

Federalė policija padarė kratą Stasaičio name, St. Lin ir sako, radusi naminį bravorą. Stasaitis patrauktas atsakomybėn.

Kalėdų mišioms atvyksta iš Amerikos kun. Morkūnas.

Gruodžio 18 d. įvyko parapijos komiteto susirinkimas, kuris išrinko Naruševičių komiteto pirmininku.

Vargonininkas Žižiūnas lavina chorą sugiedoti naujas mišias Kalėdų dieną. Choras jau stebėtinai gražiai gieda, nes gausus skaičiumi dainininkų ir pasižymi jų energija ir draugišku susiklausimu.

Žižiūnas ir vyrai choristai tariasi paruošti montrealiečiams taip vadinamą "minstrel show". Montrealo lietuviai tokio parengimo dar neturėjo

Policija patraukė atsakomybėn seną miesto gyventoją Kleizą. Tvirtina, būk jo name radę munšainės.

Reporteris

Dariaus-Girėno daina

(Gaida kaip rusų "Stenka Razin")

Skrenda žaibas telegrama,
Laukia Lietuva svečių,
Skrenda Darius ir Girėnas
Iš New Yorko lėktuvu.

Šniokščia, ūžia okeanas,
Putos plaka ant bangų,
Bet pasiekti jos negali
Mūs lakūnų, tų narsių.

Jau netoli Nemunėlis,
Lietuva arti iš čia,
Bet likimas jiem dviem lėmė
Likti Soldeno miške.

Ir pravirko mūs Tėvynė,
Verkia jauni ir seni,
Vai, likime, kokią žaizdą
Mūsų tautai tu lemi!

Palaidojo su širdgėla,
Palaidojo Lietuva,
Palaidojo savo sūnus,
Nepamirš jų niekada!

V.

Visiems Mūsų skaitytojams Kanadoje, visiems mūsų Montrealo skyriaus bendradarbiams ir rėmėjams, mes linkime Linksmų Kalėdų švenčių!

VIENYBĖS Redakcija.

LAIŠKAS IŠ TORONTO

Tautinei veiklai čia kliudo trys dalykai, kurie, laimei, yra nugalimi darniu ir sumaniu darbu. Pirmoji kliūtis (ji tuojau į akis metasi) tai Stalino diktatūrai laisvanoriai pasivergusių lietuvių veikla. Kada geresnių paukščių nėra, varnų visados yra. Taip ir čia. Kada naujoji lietuvių ateivybės banga pradėjo Torontą užlieti (1923—1928 metais), tautininkų ir katalikų veikėjų ir inteligentų nebuvo. Niekas brolių lietuvių tautiniams reikalams neorganizavo. Bet buvo keletas varnų, kurios su Amerikos "draugų" pagelba prikalbino tik ką iš Lietuvos atvykusius ir dar plačiai su politika bei visuomenės reikalais neapsipažinusius lietuvius sirgti svetimomis ligomis — Stalino, Ispanijos, Kinijos ir tam panašiai. Kai kurie mūsų broliai taip svetimomis ligomis apsirgo, kad sunku bepagydyti ir prikalbinti rūpintis savo asmens, ar tautos, reikalais. Tie, kurie svetimųjų ligą mūsų broliams kaimiečiams, ūkininkų sūnams ir dukraitėms, įkalbinėjo, gana gražiai gyvena. Leidžia laikraštį (lietuvių kalba), kurį Montrealo Svečias teisingai pakrikštino "Sapnininku", nes jis Kanados lietuvius migdo sapnu, būk 10,000 Kanados lietuvių (kurių dauguma nėra nė keturių gimnazijos klasių baigę, ir nemoka gerai anglų, ar prancūzų kalbos) **yra pašaukti ir gali** taip paveikti dešimtį milijonų Kanados gyventojų, kad šie įkurs, Stalino pavyzdžiu, Kanados sovietinę valdžią! Kai kurie broliai lietuviai šventai šitam sapnui tiki — ir noriai (kada tik auksaburniai agitatoriai pakviečia) savo sunkiai uždirbtus skatikėlius neša sapnininko leidėjams, kurių vienas (Yla) jau automobilį nusipirkęs važinėja, nors daugelis brolių darbininkų dar arba kojomis į darbą pluša, arba gatvekariais grūdasi. Tačiau ir gražaus (bet neįvykdomo) sapno užhipnotizuotieji jau pratrina akis.

Patrynime svarbią rolę suvaidino taip vadinami socialdemokratai, kurie, tačiau, yra tiek socialistai, kiek kunigas yra rabinas. Tai greičiau bus pažangios krypties tautininkai, kuriems Lietuvos reikalai ir žmoniškumas bei dora svarbesni dalykai, negu Stalino batų laižymas, ar pardavimas Lietuvos rusams. Dalį laiko ir jie buvo saldaus sapno pavilioti. Bet komunistų įgimtas piemeniškumas jiems akis atidarė. Pirmiausia komunistai nuskriaudė Užumecką Darbininko Balsą leisdami (tai įdomi byla, kurios nuorašas kada nors gal bus VIENYBĖJE įdėtas). Paskui komunistai nušvilpė Užumeckienę nuo scenos Vasario 16-tos minėjime — neva keršindami jos vyrui. Paskui bandė prisisavinti kitos draugijos parengimo pinigus, šmeižti Frenzelį ir kitus kritingai į juos pradėjusius žiūrėti lietuvius. Tokiu būdu, socialdemokratai nebepakentė ilgeliau būti "bendrame fronte" su komunistais ir pasitraukė. Savo visuomeninį ir tautinį veikimą susuko SLA kuopoje, kuri pradeda augti nariais, pagarba ir įtaka, nes lietuviai pradeda suprasti, tik didelė ir galinga amerikiečių lietuvių pašalinė organizacija **yra teisingas atsakas į klausimą, ką daryti pašalpos ligoje ir pomirtinių klausime?** Komunistai siūlo savo cibinamą Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugiją, kurią polaipsniui nori prijungti prie Tarptautinės Darbininkų pašalpinės draugijos — reiškia, lietuvius ir jų sudėtus pinigus paduoti svetimtaučiams, kaip Lietuvą jie nori parduoti rusams.

Antra kliūtis tautinei veiklai yra netvarka lietuvių parapijoje. Gerų norų kunigas yra anglas, vargonininkė — lenkė. Kiekvienam lietuviui aišku, ir prie geriausių norų bei pastangų nieko doro ir lietuviško iš tokio mišinio negali išeiti. Tačiau, gaila pasakyti, tai pačių lietuvių kaltė. Nežiūrint tikybinių įsitikinimų, ar nuo tikybos atšalimo, **visi Toronto lietuviai** privalėtų būti lietuvių parapijos nariais ir ją remti. Tada vyskupas, be abejojimo, paskirtų lietuvį kunigą, ką dabar atsisako daryti, nes vieni lietuviai parapijos išlaikyti negali. Klebonas anglas gyvena ne vien iš parapijos, bet turi dasidurti tarnaudamas valdiškoje įstaigoje. Tada išsirištų ir sulenkėjusios vargonininkės klausimas. Aną dieną čia lankėsi Montrealo lietuvių parapijos klebonas Bobinas, kuris vietiniams lietuviams pareiškė pagelbėsiąs, kiek galėdamas lietuvių parapiją sutvirtinti ir pagelbėti augti bei tarpti. Tik, sako, ir jūs būkite vyrais, pamirškite smulkius ergelius ir pavydą, dirbkite kaip pridera lietuviams katalikams dirbti.

Trečia kliūtis — tai ne lietuvis Lietuvos konsulas. Tiesa, p. Grant-Suttie yra džentelmonas, pasišventęs lietuvių reikalams, įtakingas ir sumaningas asmuo. Bet, būdamas ne lietuvis gimimu, aišku, negali būti tikru lietuvių kolonijai vadu, nes negali įeiti į mūsų kolonijos (ar visos Kanados) smulkųjį lietuvišką gyvenimą, sroves ir veiklą. Tiesa, konsulo pareigos yra atstovauti Lietuvos valstybei ir ginti jos piliečių reikalus. Tačiau, lietuvis konsulas galėtų būti ir savotiška teigiama įtaka platesniam lietuvių visuomenės veikimui. Tiesa, čia jo vietą galėtų pavaduoti energingas, mokslus išėjęs ir griežto tautinio nusistatymo konsulo sekretorius. Sekretoriu dabar yra daugeliu atžvilgių tinkąs p. Pocius. Daugelis mano, iš jo išeis tinkamas "lietuviško veikimo" pavaduotojas konsului. Pažiūrėsime!

Visgi, torontiečiai, kurie sąmoningi lietuviai, į 1939 metus žiūri su didesne viltimi ir džiaugsmu, negu žiūrėjo į 1938. Jau pasėta mūsų brolių tarpe nemaža tikros išminties ir tikro gyvenimo supratimo grudelių, kurie, tikimasi, išaugs į gražius augalus. Gali būti, kitą metą, rašydamas savo laišką iš Toronto, galėsiu pasidžiaugti tvirta lietuvių parapija, su lietuviu kunigu ir lietuviu muziku vargonininku; galėsiu pasakyti, kad sapnininkas virto tikru lietuvių liaudies laikraščiu ir atsikratė parazitų; galėsiu pagirti milžinišką sustiprėjimą SLA kuopos ir pažangios krypties tautininkų skaičių. Juk įžymus Amerikos prezidentas Linkolnas teisingai yra pasakęs: "Dalį žmonių gali visados mulkinti, kai kada gali apmulkinti ir visus žmones, bet **amžinai visų žmonių mulkinti niekas negali!**" Išbudo lietuvių liaudis lenkų ponų ir sulenkėjusios dvasiškijos mulkinama; išbudo lietuvių liaudis rusų carų ir jų bogomazninkų liuluojama; išbus ir Toronto lietuvių liaudis, Stalino sapnorių mulkinama!

Zvimbukas

TRUMPOS KANADOS ŽINUTĖS

Darbo ministras Ottawoje paskelbė, kad, valdžios žiniomis, Kanadoje šiuo metu yra apie 125,000 žmonių, kurie gali dirbti, bet neturi darbo. Palyginus su pereitais metais, skaičius bedarbių padidėjęs trimis nuošimčiais. Valdžia šelpia 478,000 žmonių Kanadoje, iš kurių 223,500 yra ūkininkai ir jų šeimos Saskatchewan provincijoje. Jie šiemet nukentėjo nuo sausros.

Seniausias geležinkelis Kanadoje yra linija, kuri ėjo iš netoliese Montrealo, La Prairie, iki St. Johns, Quebec provincijoje. Ta linija pradėjo veikti 1836 metais.

Vytauto klubas Montreale, taip pat, ruošia Kalėdų Eglaitę savo narių ir pašalinių lietuvių vaikučiams. Eglaitė bus uždegta Naujų Metų dieną, klubo salėje. Visi kviečiami atsilankyti.

Pasinaudodami proga atsivežti iš Amerikos $100 vertės pirkinių, kada grįžta namo, išbuvę Amerikoje nemažiau 48 valandų, kanadiečiai paskutiniais aštuoniais mėnesiais, sakoma, atsivežę amerikoniškų pirkinių už šešius ir pusę milijono dolerių. Reiškia, tiek pinigų Amerikoje paliko. Amerikiečiai, sakoma, Kanadai palieka apie 200 milijonų dolerių kasmet.

Vienas Anglijos ministro sekretorius pareiškė, kad Kanada privalėtų tol įsileisti ateivių, kol susidarytų joje 40 milijonų gyventojų. Tada, sako, Kanada bus didelė ir svarbi valstybė. Bet Kanados konservatų partijos vadas, Manion, pareiškė savo priešingumą ateivybei. Sako, Kanadai nereikia naujų gyventojų, kol negalima aprūpinti pragyvenimu ir darbais esamųjų. Jam pritaria ir Kanados Darbininkų federacija.

Apie mūsų sportininką, Petrą Jotkų, dienraštis Star aną dieną Montreale rašė: "Pete Jotkus is still the only successful penalty shotsman". Reiškia, mūsų Petras dar tebeturi tiesią ranką ir gerą akį, ripkę įšauti kur reikia.

Ottawa skelbia, kad šiais metais, matyt, Kanadon įplauks 218 milijonų dolerių daugiau, negu Kanada kitiems išmokės pinigų. Iš tos sumos 145 milijonai priklauso grynam auksui, kurį Kanada svetur pardavė, o likusi yra už perviršį kitokių prekių.

Galutini daviniai Montrealo rinkimų paskelbta šie: mayoro vietai už laimėjusį Houde duota 82,000 balsų, už Gascon 62,244, už Rochefort 4,124. Lietuvių apgyventame St. Eusebe distrikte miesto tarybos nario vietai už Riel duota 2,491 balsas, už Vincent 1,462.

Vinnipego lietuviai nori nusipirkti salę ir atsišaukė tuo reikalu aukų pas Amerikos lietuvius. Tačiau, nėra dar aišku, kas tą salę valdys, kairieji, ar visi lietuviai. Taip pat, nepaaiškinta kokiu pagrindu nuosavybės kontrolė bus organizuota: draugijų, ar pavienių lietuvių. Tas visuomenei svarbu žinoti.

Tik Tak

AŠAROS IR JUOKAS

Sakai, kad tie ką juokiasi
Nejaučia?
Ne — gilus juokas gilų
Atjautimą reiškia!
Kam tos ašaros reikalingos?
Ar jos pagydo kieno žaizdą?
Jos tik savęs pasigailėjimo rasa
Juokas — tai daina stiprųjų,
Tų, kurie į kovą eina,
Kurie kitą paremia ir gelbsti.
Ašaros silpniems, juokas stip-[riems;
Bailiai verkia, drąsuoliai juo-[kiasi!

J.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

GASINKITĖS VIENYBĖJE

VILNIUI VADUOTI SĄJUNGOS SKYRIUS

Vilniui Vaduoti S-gos uždarymas Lietuvoje verčia ir Montrealo skyriaus narius pagalvoti apie pakitėjusias veikimo sąlygas. Dauguma narių žiūri, ką broliai amerikiečiai šiuo klausimu tars, nes, matyti, ir Sąjungos vadai Lietuvoje trokšta, kad Amerikos lietuviai perimtų Sąjungos darbams vadovybę. Tačiau, lietuvių gyvenimo sąlygos Kanadoje kitokios, negu Amerikoje. Visų pirma, Kanadoje tautininkai ir katalikai veikia išvien ir palaiko tvirtą tautinį katalikišką bloką. Amerikos lietuviai katalikai Vilniaus vadavimo darbą koncentruoja savo Federacijoje, o tautininkai veikia per keletą Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrių. Bendro bloko šiuo klausimu neturi, ir nėra vilties, kad bus sudarytas, nes Amerikos tautininkai pasiskirstę keliomis šakomis ir dar nerado bendro žodžio. Tokiu būdu, kanadiečiams geriausia žiūrėti savo sąlygų ir pagal jas elgtis.

Pirmiausia gal teks pasvarstyti apie vardą. Lietuvoje Sąjunga uždaryta sumetimu, kad ji turėjo tikslo agituoti atplėšti Vilniaus kraštą nuo valstybės, su kuria Lietuva tariamai "geruoju" jau gyvena. Nėra abejojimo, kad Sąjunga Lietuvoje ras kitą vardą ir kitokiu tikslu darys panašų sąmonės ir siekimo tvirtinimo darbą. Nei Amerikoje, nei Kanadoje niekas mums Sąjungos vardo nedraus vartoti ir daugeliui lietuvių jis bus dar brangesnis, nes parodys, kad lenkų nagai per Atlantiką nesiekia. Tačiau, gali būti, bus tiksliau ir veikimui naudingiau Sąjungos vardą pakeisti paprasta "Vilniaus Sąjunga," arba "Vilniaus krašto globėjų sąjunga.

Kitas klausimas, tai veikimo būdai. Montrealo skyrius yra ne vien Vilniaus klausimo globėjas ir rėmėjas, bet yra ir tautinės bei katalikiškos visuomenės kilnių tautinių idealų centras, ryšys ir draugija. Skyrius praeityje ne tik Vilniaus klausimą visokiais būdais rėmė (rengdamas Spalių 9-tos minėjimus, pardavinėdamas Vilniaus pasus ir ženklukus, rinkdamas Sąjungos centrui Lietuvoje pinigus), bet ir rengė Vasario 16-tos minėjimus, Kalėdų Eglaites vaikams, tautinei spaudai pikniką, draugiškas gegužines ir šokių vakarus. Šitoje veikloje teks gal pakeisti tik pinigų siuntimą Lietuvos Sąjungos centrui, nes dabar nėra, o naujas dar neorganizuotas. Nariams teks pasieškoti praktiškų būdų duoti finansinės ir moralės paramos Vilniaus lietuviams *tiesioginiai, be tarpininkų Lietuvoje.* Gali būti, čia svarbiausia bus paremti lietuvišką spaudą Vilniaus krašte, nes, viena, ta spauda gaivina tautinę mūsų brolių vilniečių sąmonę, antra, jei ta spauda bus turtinga, tai galės užlaikyti lietuvius laikraštininkus, visuomenininkus, knygų ir eilių rašytojus, korespondentus ir kitus rašliavos žmones. Tai be galo svarbu! Kitas dalykas, tai Vilniaus lietuvių pirkta lietuvio vilniečio knyga reiškia paramą jo tautinės sąmonės darbui ir pastiprinimą vilties, kad Vilniaus kraštas, kol jame degs lietuviška ugnis ir skambės lietuvių kalba, vis sieks susijungti su savo tikrąja tėvyne—Lietuva! Tai tik du praktiški dalykai, kurie nesunku užsienyje gyvenančiam lietuviui padaryti. Bet nariai, gali būti, ras ir daugiau būdų praktiškai palaikyti tautinės sąmonės plitimą vilniečiuose iki ateis diena, kada Vilnius bus Lietuva. Pavyzdžiui, būtų galima pasirinkti kurią nors lietuvių mokyklą Vilniaus krašte ir jos vaikučiams kasmetą prieš Kalėdas pasiųsti dovanėlių. Tai būtų brangi atmintis ir priminimas, kad lietuviai užsienyje jų nepamiršta.

Iki kito VVS skyriaus susirinkimo (kuris, regis, įvyks sausio 29-tą) nariai prašomi pagalvoti šitais klausimais. Tada lengviau eis dalyko aptarimas.

Svečias.

HYMAN BERGER
PROJECT LIQUORS
SPECIALIAI GERAS PIRKINYS
COBBS-CREEK DEGTINĖ
Reguliarė kaina buvo $1.89
Dabar parduodama tik už $1.47
245 GRAHAM AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel.: EV. 7-2375 L—1370

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

Angliai! Angliai!
Pirkite Anglius Dabar!
LISAUSKO ANGLIŲ CO.
335 Union Avenue,
Nes kainos nuo spalių 1 d. pabrangs.
Telefonuokite tuojau
EVergreen 7-7550
Brooklyn, N. Y.

Tel. Market 3-5357
Michael Akialis, Jr.
Laidotuvių Direktorius
195 Adams St., Newark, N.J.

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
822 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 *Koplyčia Laidotuvėms*

ESTATE of A. J. VALANTIEJUS
T. FRED LEFEVRE, Manager
54-41 72nd STREET, MASPETH, L. I., N. Y.
Telephone NEwton 9-4464 & MIchigan 2-1717

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 *Koplyčia Laidotuvėms*

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

A. RADŽEVIČIUS IR SŪNUS
Tel.: Stagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Phone STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158
JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

VIENYBĖ

MOTERŲ VIENYBĖS VEIKLA

Pereitasis Moterų Vienybės susirinkimas buvo gana skaitlingas dalyvaujant veik visoms organizacijos narėms, viešnioms ir naujoms narėms: p. Menderienei, O. Valaitienei, p. Molinienei ir p. Kulbokienei, kuri pakvietė Moterų Vienybę prisidėti prie ruošiamos rankdarbių parodos, kuri rengiama kitais metais kovo mėn., Brooklyno Muziejuje. Vienybietės kvietimą priėmė. Tuo reikalu rūpintis išrinkta komisija. Čia bus proga Amerikos lietuvėms pasirodyti savo rankdarbiais ir menu. Juk lietuvės turi gabumų tos rūšies darbus gražiai padaryti ir savo mezginiais ir kitais rankdarbiais yra jau ne kartą pasirodę ir pasižymėję.

Kalbėta įvairiais organizacijos einamaisiais reikalais. Svarstyta reikalai rengiamo Naujų Metų sutikimo baliaus, kurį manoma surengti vieną iš geriausių, kuris kaip jau buvo skelbta įvyks gruodžio 31 d., Knapp Mansion salėje, 554 Bedford Ave., Brooklyne. Gautasis baliaus pelnas bus skiriamas neturtingoms šeimoms ir našlaičiams šelpti, kurių šiuo laiku nemaža yra.

Tikimasi, kad visuomenė prisidės prie šio kilnaus darbo savo gausingu atsilankymu.

Prie rengiamo baliaus prisideda ir kai kurie lietuviai biznieriai platindami tikietus. Ponas Garšva, laidotuvių direktorius, jau pasistengė nemažą skaičių tikietų išplatinti. Bilietų galima gauti VIENYBĖS dienraščio įstaigoje, pas p. J. Ginkų, 495 Grand St., pono Kreivėno gėlių krautuvėje, 202 Bedford Ave., pono Vikriko mėsos krautuvėje, 125 Grand St.

Baliaus programą papildyti pasižadėjo ir dainininkas A. Vasiliauskas. Gal ir kiti prisidės prie programos pajvairinimo. Lauktina.

Koresp. J. M.

IŠ L. I. BIRUTĖS MERGINŲ KLUBO VEIKLOS

Pereitą sekmadienį, gruodžio 11 d. Joan Yanušaitės namuose, 341 22d St., Brooklyn, N. Y. Birutės Merginų Klubas turėjo susirinkimą. Buvo apkalbėta visi klubo reikalai. Taip pat, kas link rengiamų antrų metinių šokių, kurie įvyks sausio 14 d. 1939 m., Grand Paradise salėje. Šokiams gros Adomo Jezavito orkestras. Įžanga asmeniui į šokius perkant tikietą iš anksto 55c., o prie durų perkant 65c.

Po susirinkimo visos narės turėjo pasilinksminimą—Grab bag party dviejų metų L. I. Birutės Merginų Klubo gyvavimo proga. J. Yanušaitytė visas skaniai pavaišino. Bet gaila, kad viena narė negalėjo dalyvauti, tai Marytė Kepalaitė, kuri trečias mėnuo guli šv. Jono ligoninėje, nes jai sėdint parke automobilis pro šalį važiuodamas sunkiai ją sužeidė ir dabar dar tebėra blogoj padėtyj. Narės, žinodamos, kad ji negalės dalyvauti minėtoje party, nusiuntė jai nors mažą dovanėlę nuo visų narių, už ką ji buvo labai dėkinga.

Birutės Merginų Klubas.

SLA 5-TA APSKRITIS IŠSKIRSTĖ DOVANAS

Gruodžio 18 d. Susivienijimo salėje, Brooklyne, SLA 5-to apskričio valdyba susirinko baigti šio apskričio skelbtą kontestą.

Kontesto komisijos narys p. K. J. Paulauskas, pakvietė pašaliečius ponus K. Damušą, B. Minetą, P. Pusniką ir J. Miklosevičių, kaipo liūdininkus, kurie peržiūrėjo bilietus ir vedė kontesto tvarką.

Dovanas laimėjo sekanti kontestantai:

1-mą dovaną laimėjo Milan Varne iš New York, N. Y.

2. J. Bogužas (adreso nepaduota).

3. Mary Saks, Passaic, N.J.

4. M. (pavardė neišskaitoma), Hamilton, Ont., Canada.

5. Eleine Bolis, Brooklyn.

6. V. Sinikus, (miestas nepaduota).

7. John Morgan, Terre Houte, Ind.

8. K. White, Buffalo, N.Y.

9. Josephine Kalks, Shenandoah, Pa.

10. M. Minkevičienė, Roslyn, Wash.

Konteste laimėjusiems bus išmokėta grynais pinigais $75.00 ir kai kurie gaus SLA Jubiliejinį Albumą vertės $5.00.

A. B. S.

PADIDĖJO KRAUJALIŲ ŠEIMA

Ponus Ipolitą ir Ievą Kraujalius, kurie gyvena 79-24 Allendale Street, Jamaica, lapkričio 23 d.—Padėkavonės dienos išvakarėse aplankė garnys, palikdamas viešnią-dukrelę.

Pereitą sekmadienį, gruodžio 18 d., Apreiškimo parapijos bažnyčioje kun. Masiulis pakrištino jauniausią Kraujaliūtę Onute-Viktorija. Kūmais buvo gerai Brooklyno lietuviams pažįstamas buvęs biznierius p. Zigmas Zupka, o kūma buvo Amelia Byronienė. Po krikštynų buvo puota ir būrelis Kraujalių giminių ir draugų linksmai vaišinosi linkėdami Onytei laimingai užaugti į gerą lietuvaitę, o mamai greitai pasveikti. Mama ir dukrelė jaučiasi gana gerai.

Rep.

LIETUVIAI Į POLICIJOS MOKYKLĄ

Laimingi ir tinkami lietuviai savo sveikata ir kitais gabumais šiais metais pateko į policijos mokyklą New Yorke, kur netrukus jie pradės savo mokslą. Iš laimingųjų yra: Blažys, Gimbutis, Salasevičius, Grigaravičius, Urbanski ir Likowich (galimai lietuviai).

Tenka džiaugtis ir pasveikinti mūsų tautos jaunuolius ir palinkėti jiems geriausios kloties valstybės tarnyboje.

Rep

PASNIGUS ĮVYKO DAUG NELAIMIŲ

Trečiadienyje krintant sniegui su nežymiu lietumi ir vėlai nakties metu atšalus, visi keliai ir gatvės New Yorke pasidarė slidžios, tarsi, ledinės. Viso to pasėkoje vienas automobilio vai ruotojas užsimušė ir apie 50 susižeidė. Kelis iš jų teko ilgesniam laikui patalpinti ligoninėse.

Ginkaus Populiarus Palocius
ir
Saldainių Krautuvė

Laikome įvairių rūšių saldainių--palaidų ir gražiose kalėdinėse dėžutėse. Dėžutės importuotos iš kitų šalių. Geriausia Kalėdų dovana yra graži saldainių dėžutė. Čia galite pasirinkti įvairių aukščiausios kokybės saldainių Taipgi turime ir įvairių vaikams žaislų.

Kalėdų eglaitei papuošti turime įvairiausių gražių papuošalų: bolių, įvairių paukštukų, žvakučių, varpų, karolių ir įvairių kitų žaislų.

Švenčių proga kviečiame atsilankyti mūsų krautuvėn, gausite reikalingų reikmenų.

JUOZAS GINKUS
495 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 4-7142

ŠVENČIŲ SEZONU PIRKITĖS SAU
LIKERIUS
Su Pilniausiu Pasitikėjimu iš
MANHATTAN LIQUOR STORE
Grand Street, kampas Roebling Street

Tai didžiausia, geriausia, žemiausia kainuojanti, labiausia PATIKIMA Likerių Krautuvė Brooklyne

Likeris-degtinė yra dovana, kuri tikrai patenkins, jei jūs pirksite ją iš

Manhattan Liquor Store
GRAND STREET, kampas Roebling Str., BROOKLYN
Tel. EV.: 7-1645 Lic. No. L-886

KALĖDŲ ŠVENTĖMS

- Kalėdos yra linksma šventė. Linksmiausia dovana yra bonka geros degtinės, vyno arba šampano.
- LIETUVIŠKAS MONOPOLIS turi begalinį pasirinkimą visokių gėrimų sutaisytų gražiose dėžėse dovanoms.
- Kiekvienam pirkėjui lietuviškas kalendorius dykai.

Republic Liquor Store
415--417 Keap St., Brooklyn, N. Y.
X. STRUMSKIS, sav. Tel.: Ev. 7-2089
Lic. L-72

Prieškalėdinis Pasirinkimas
Valgomų daiktų krautuvėje didelis pasirinkimas geriausios rūšies iš Lietuvos importuotų kumpių, baravykų ir saldainių. Kviečiame atsilankyti:
ADAMUNAY
400 Livingston Street,
Elizabeth, N. J.
Pirkite šią savaitę, gausite specialius pirkinius, be to—dovanų.

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR & GRILL
Gaminam amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Nuolatos laikome lietuviškų kopūstų su kumpiu ar dešromis. Galima gauti Amerikos importuotos degtinės, vyno ir gero alaus.
Joseph Zeidat,
savininkas
411 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

TARZANAS DRĄSUOLIS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

56. Tarzanas išgirdo liūto griausmingą staugimą ir žinojo jo reikšmę. Jis manė, kad Jeffas stovi draugėje su Mariute ir kad liūtas puolė jiedu abu. Tarzanui buvo aišku, kad šie, neprityrę džiunglėse keleiviai, nemokės apsisaugoti ir žus baisaus žvėries nasruose.

Tarzanas skubiai pasiryžo gelbėti. Jeffas, kuris buvo besirengiąs užmušti Tarzaną, dabar pradėjo šauktis jo pagelbos. "Tarzanai, gelbėk!" rėkė Jeffas, matydamas šiek tiek nakties tamsoje atbėgantį liūtą. Jis skubiai atkreipė šautuvą, kuriuo rengėsi užmušti Tarzaną ir norėjo šauti liūtą.

Bet šauti buvo jau pervėlu. Paskutiniu šuoliu liūtas užšoko ant Jeffo. Baisūs nagai ištrenkė šautuvą iš Jeffo rankų. Baisus žvėris visu savo sunkumu parbloškė Jeffą ant žemės. Jos aštrūs dantys tuoj įkibo į minkštą žmogaus mėsą. Jeffas rėdamas visa gerkle, bandė išsisukti, bet negalėjo.

Tuo tarpu atbėgo Tarzanas. Švystelėjus mėnulio šviesai per medžių tarpą, Tarzanas pamatė besivartančius ant žemės liūtą su Jeffu. Buvo aišku, kad netrukus Jeffo gyvybė bus baigta. Nieko nelaukdamas Tarzanas puolė gelbėti savo slaptą priešą, rizikuodamas pats savo gyvybe. Tarzanas nepaisė.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
SVEIKATA
TIKRA LIETUVIŠKA
APTIEKA
LIETUVIS PAS LIETUVĮ
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4-TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK
SLAUGE

BROOKLYN LABOR LYCEUM
SALĖ IR PARKAS
Vedėjas J. H. HOFMANN.
947-959 Willoughby ave
BROOKLYN, N. Y.

Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.
Didelė moderniška scena—Moderniški įrengimai — Gražūs kambariai
Telefonas STagg 2-3842